

Presentació.

El document que teniu en les mans neix d'una realitat del MIJAC de la Diòcesi de Mallorca: tenir més demandes per a Iniciar que Iniciadors per a poder fer la tasca. Després d'un curs (96-97) de fort replantejament de la realitat diocesana, el nombre d'animadors militants es va veure reduït. El nombre d'iniciadors amb experiència com a tals es veié així mateix reduït a tres persones, tot i que l'equip diocesà es va poder completar amb altres tres militants amb trajectòria suficient per a assumir aquesta tasca. A tot això ens trobàvem amb joves en iniciació als 5 centres militants de la Diòcesi, un centre nou en iniciació i algunes parròquies amb possibilitats de començar el procés. La major dificultat per als animadors/es a l'hora d'assumir un càrrec d'iniciador/a, a part del fet que els pocs militants que quedaven a la diòcesi tenien tots algun càrrec de Responsable, Consiliari o Coordinador, semblava ésser la manca d'experiència dins la Iniciació: com iniciar?, quins temes essencials s'han de tractar?, on trobar informació sobre els diferents temes?, quin ordre seguir? En conseqüència, a l'equip ens prioritzàrem la realització d'unes jornades de Formació d'Iniciadors per a militants interessats.

Volíem, però, començar aquestes jornades amb quelcom que oferir als militants disposats a fer aquest procés, un eina útil com a element de referència. Aquest document respon a aquest desig. Certament, existeix un bon nombre de documents de suma utilitat per als Iniciadors. Alguns d'aquests documents (el "DOC", el "PMI", el "MIJAC: una oportunitat per actuar", etc...) es citen contínuament en el present document, i alguns dels seus paràgrafs han estat transcrits gairebé literalment. Però el que pretén el present document no és superar els anteriors ni desplaçar-los, sinó servir de guia per a arribar-hi. En aquest sentit té quelcom de "manual". L'hem volgut estructurar de tal manera que l'Iniciador, a l'hora de plantejar-se la Iniciació d'un nou grup o centre, hi trobi elements vàlids que li facilitin la programació i la calendarització: valguin per a això els apartats "Passes a seguir..." i "Continguts bàsics..." que es troben al present document. I també, que a l'hora de preparar un tema concret, hi trobi una plataforma de sortida que l'ajudi a situar-se i a trobar fàcilment els altres documents. Per això, i sempre que ha estat possible, hem procurat dotar a la breu descripció de cadascun dels temes tractats de les següents característiques: a) breu descripció del tema; b) antecedents històrics i paral·lelisme amb l'Evangelí; c) què significa a l'hora de treballar amb els infants i exemples concrets; d) quins documents del MIJAC o d'altres són els més indicats per a ampliar informació i preparar cadascun dels temes; i e) alguns textos d'Evangelí escaients per a cada tema (només al bloc de continguts educatius).

Aquest document va, per tant, dirigit a tots els Iniciadors i militants engrescats en treballar per l'expansió del MIJAC.

Equip Diocesà d'Iniciació-Formació
Palma de Mallorca, 7 d'Abril de 1998.

PASSES A SEGUIR PER A L'INICIACIÓ D'UN ANIMADOR O CENTRE
(suggerència general, modificable en funció de la realitat concreta a iniciar).

1. Presentació del MIJAC.

- 1.1. Què és un Moviment: història, com va sorgir, etc...
- 1.2. Què fem: organització per grups, trobades amb els infants, reunions d'animadors, formació, etc...
- 1.3. Què pretenem:
 - a. Que el nin es "posi en marxa" com nosaltres.
 - b. Que el nin aprengui a treballar en grup: sentit solidari, respecte pels companys, organització.
 - c. Que el nin sigui el protagonista al seu entorn mitjançant l'Acció.

2. Discerniment de l'aspirant.

- a. Si és un individu: discerniment personal, de la seva militància, motivacions, disponibilitat, etc...
- b. Si és un centre: tindrem en compte també si hi ha persones que se'n facin portaveus (responsable de centre), que animin en la fe (consiliari), que el grup d'animadors estigui format majoritàriament per persones majors d'edat, etc...

3. Incorporació immediata a la vida del centre i al treball amb infants: com millor s'aprèn a entendre i viure el MIJAC és en la pràctica.

(aquestes 3 primeres passes es compren que es poden assolir amb un nombre reduït - potser entre 2 i 4 sessions - de trobades entre els aspirants i un iniciador - formador i/o consiliari del Moviment)

4. Iniciació en el procés de Programació - Valoració - Revisió:

- 4.1. A nivell de grup:
 - a. Objectius i activitats de grup.
 - b. Seguiment personalitzat de cada nin (quadern de seguiment, objectius particulars damunt nins concrets).
- 4.2. A nivell de centre: objectius dels animadors, relacions amb barri, parròquia, pares, etc...

(aquesta quarta passa és imprescindible per a que els nous animadors puguin realitzar la seva tasca amb els infants en línia de Moviment. Per això es recomana que s'assoleixi al començament del procés, i se li dediqui un temps suficient per a que els animadors assumeixin plenament la metodologia bàsica de treball, potser fins a un curs sencer)

5. Programa de formació (d'entre 2 i 4 cursos, segons el Document de Criteris d'Iniciació C/B aprovat a 1996) **amb els continguts educatius i metodològics del MIJAC** (veure llistat proposat a continuació, o bé el proposat al "DOC"). L'ordre en que es treballin aquests continguts dependrà altament de les necessitats puntuals del moment, de les prioritats C/B, del tipus d'experiència prèvia dels iniciands, etc....

CONTINGUTS BÀSICS D'INICIACIÓ AL MIJAC.

BLOC 1: INTRODUCCIÓ AL MOVIMENT

1. Què és un Moviment i quins altres Moviments existeixen.
2. Organigrama estructural i funcional del MIJAC C-B.

BLOC 2: EL MIJAC I ELS SEUS CONTINGUTS EDUCATIUS

1. El compromís de pertànyer a un Moviment.
 - 1.1. Militància.
 - 1.2. Opció pel Món Infantil.
2. Conviccions del Moviment.
 - 2.1. Protagonisme.
 - 2.2. Arrelament.
 - 2.3. Acció Transformadora.
 - 2.4. Opció Educativa.
 - 2.5. Opció Evangelitzadora
 - 2.6. Opció pels pobres.
 - 2.7. L'animador: Amic i Testimoni.
3. Etapes del grup - Procés de Militància dels Infants.

BLOC 3: METODOLOGIA PRÒPIA DEL MIJAC

1. Programació.
2. Quadern de Seguiment.
3. Projecte Educatiu.
4. Campanya.
5. Revisió de Vida amb Infants.
6. Estudis d'Evangelí.
7. Tècniques educatives generals (no tractat al present document).

BLOC 1: INTRODUCCIÓ AL MOVIMENT

1. Què és un Moviment i quins altres moviments existeixen.

Què és Moviment? La primera de les 5 paraules que componen les sigles MIJAC és potser la del significat més obscur per als animadors que s'inicien al MIJAC. Però també és la que necessàriament més i millor s'ha d'entendre des del començament, perquè el fet d'ésser un Moviment és el que diferencia el MIJAC d'altres organitzacions Infantils i Juvenils i d'altres grups d'Acció Catòlica. Per aquest motiu l'Equip Diocesà d'I-F proposa que aquest sigui el primer concepte que l'Iniciador transmeti al nou centre o animador iniciant (veure l'esquema Passes a seguir.... d'aquest mateix treball).

El que entenem per Moviment al MIJAC té el seu origen en un altre Moviment, la J.O.C. (Joves Obrers Cristians). Fou al temps de la revolució industrial quan l'Església constatà la pèrdua de fidels com a conseqüència del canvi social: la gent, fins aleshores agrupada al voltant de les parròquies en un ambient rural, començà a emigrar cap a les grans ciutats, entrant a formar part de col·lectius massificats, on les relacions personals estaven reduïdes a mínims pel ritme de vida. En aquest ambient, la presència de l'Església dins la societat es va veure també minimitzada. Aleshores l'Església creà el que coneixem com Acció Catòlica: organització dels laics dins de l'Església amb la intenció de fer de pont amb el món que s'havia allunyat. Els Moviments, que començaren amb la JOC a partir de les idees de J. Cardijn al voltant de 1925, neixen dins aquest context amb la intenció de que sigui l'Església la que *vagi al si d'aquests ambients descristianitzats*. En aquest sentit els Moviments de que parlem són **especialitzats**, perquè actuen dins àmbits concrets. La JOC actua dins el món obrer, el JARC dins el món rural, el MUEC dins l'universitari El col·lectiu o àmbit del MIJAC és el món infantil. Això implica que els militants del MIJAC són els propis infants (veure apartat Les etapes del grup o Procés de Militància de l'Infant d'aquest mateix treball).

Per què aquestes noves plataformes de l'Acció Catòlica adopten la paraula Moviment per a definir-se? Senzillament la paraula moviment vol dir moure's, estar inquiets, avançar..... El MIJAC no és quelcom estàtic sinó que tendeix cap a un objectiu concret: transformar la realitat a partir del model del Regne de Déu. Aquesta transformació els infants (que són els militants del MIJAC) la realitzen mitjançant el procés descoberta-reflexió-acció (Acció Transformadora). Aquest és **l'objectiu principal del MIJAC**, en tant a que és un Moviment: ajudar als infants a transformar la seva vida i el seu ambient juntament amb altres nins, seguint el model proposat a l'Evangelí (l'infant evangelitza el seu entorn). Aquest fet diferencia el MIJAC dels grups d'esplais (l'objectiu de l'esplai és organitzar el temps lliure dels infants de manera que aquest no sigui deshumanitzador) o dels moviments d'escoltisme (l'objectiu dels quals és educar persones sanes, creatives, respectuoses amb la naturalesa, etc...). En aquest sentit, cada moviment té la seva sensibilitat pròpia i dona més èmfasi a determinats aspectes educatius. A nivell de l'estat espanyol el moviment germà del MIJAC és el Movimiento JUNIOR. A nivell mundial tots els moviments especialitzats d'infants estan coordinats pel MIDADEN ("Mouvement International d'Apostolat des Enfants"). El MIJAC no forma part ara per ara del MIDADEN, perquè els estatuts d'aquests admeten un sol moviment per país (el JUNIOR a Espanya), tot i

que existeix un contacte des de fa anys, i les publicacions del MIDADEN han marcat la ideologia i mètode del MIJAC.

És important que l'animador que comença en el MIJAC conegui tots aquests detalls, per una banda com a cultura pròpia de la realitat on es mou, i per altra, la més important, perquè coneixent l'objectiu del MIJAC com a Moviment el nou animador pot estar més fàcilment atent a captar els instruments que el poden ajudar a dur a terme aquest objectiu amb els infants.

Textos de recolzament:

1. "El MIJAC, una oportunitat per actuar"
2. "El mensaje de la JOC a los jóvenes del mundo obrero. Selección de textos de J. Cardijn" JOC, Madrid, 1997.
3. Què és el MIJAC?, a "Iniciació. Etapa primera", Diòcesi de Vic (1988/89)
4. Document "Moviment d'Apostolat Seglar a la Diòcesi de Mallorca"
5. Esquema A: Sigles de la paraula MIJAC (Diòcesi de Mallorca)

2. Organigrama estructural i funcional del MIJAC Catalano-Balear.

Sense ésser un tema de fons del que és o pretén el MIJAC, és important que els animadors coneguin, des de la iniciació, la manera en que el MIJAC s'organitza a nivell catalano-balear (C-B). Hi ha nombrosos resums i esquemes de l'organigrama organitzatiu als textos de recolzament que es citen a baix, i també un joc anomenat MIJAC Staff que serveix per a donar a conèixer l'organització d'una manera entretinguda.

L'aspecte més important, però, a donar a conèixer als iniciands és el fet que hi ha al MIJAC una organització dels propis infants paral·lela a la dels animadors: la coordinadora de nins (el "Mallorca GTI (Grup de Treball Infantil)" a la diòcesi de Mallorca). La coordinadora està composta per nins de cada centre. Totes les coordinadores diocesanes es coordinen a nivell C-B a través de l'Equip CAJIM, compost per dos nins de cada diòcesi. Actualment també es fa una Assemblea de nins on participen tots els nins coordinadors per a preparar la Campanya. Sovint això no apareix reflectit als esquemes de que disposem, i això és el que es pretén reflectir a l'esquema que proposem en aquest document.

Aquest detall és summament important perquè pot ajudar molt als nous animadors a entendre el sentit de que els infants siguin els vertaders Protagonistes i Militants del Moviment.

Textos de Recolzament:

1. Organització bàsica del MIJAC: MIJAC-STAFF (joc), a "Iniciació. Etapa primera", Diòcesi de Vic (1988/89).
2. Esquema d'Organització MIJAC C/B.
3. "El MIJAC, una oportunitat per actuar"
4. Document d'iniciació d'animadors (el "DOC").

Significats de l'Esquema:

- C-B vol dir Catalano-Balear
- I-F vol dir Iniciació-Formació.
- Els equips en lletra cursiva (i les "mijacades", trobades d'infants) són els coordinats pels infants, i els de lletra normal d'animadors.
- Les línies d'enllaç puntejades fan referència a coordinació entre nins o entre nins i animadors, mentre les contínues es refereixen a coordinació entre animadors.

BLOC 2: EL MIJAC I ELS SEUS CONTINGUTS EDUCATIUS

1. El compromís de pertànyer a un Moviment.

1.1. Militància.

La dinàmica del Moviment exigeix que els animadors es comprometin com a joves als seus ambients (parròquia, barri, poble, treball, estudis, etc...) en la construcció d'una realitat nova, el Regne de Déu, i sigui d'aquesta manera un testimoni enriquidor pels nins del seu grup. D'això en diem ésser militant. El seguiment de Jesús demana una actitud militant dels seus deixebles.

Cal destacar les diferències entre el que és un “hobby”, un compromís i una militància. Quan un animador s'incorpora per primer cop al MIJAC, generalment, és per “hobby” (li agrada estar amb nins, o cerca una alternativa per a després de la catequesi de confirmació, o té amics que són animadors, etc...). En aquest sentit, la seva pertinença al Moviment es troba en una part baixa de la seva escala de valors (tothom té un o varis “hobbies”) i, per tant, es corre el perill de que sigui quelcom passatger i l'animador anteposi d'altres coses al MIJAC (assistència intermitent, desgana, etc...). Això pot conduir a testimonis negatius davant dels infants. Al compromís s'hi arriba amb el temps, la formació dins la dinàmica del Moviment, i amb la constatació de que un està fent coses per als demés i que això li aporta alguna cosa. Un compromís seriós, viscut en grup i a la llum de l'Evangelí, ha de portar cap a la militància. El militant és aquella persona que intenta transformar la seva realitat seguint el model de vida i d'acció de Jesús. En el cas del MIJAC cal, a més, haver fet una opció clara pel món infantil (veure Opció pel Món Infantil). El militant intenta portar aquest compromís i estil de vida a tots els àmbits de la seva vida. Si no fora així seria impossible de mantenir el compromís dins del MIJAC, ja que no podem intentar transmetre al nin allò que no ens exigim a noltros com a animadors i com a persones. De fer-ho cauríem inevitablement en un anti-testimoni (veure l'Animador: Amic i Testimoni).

Ja sabem (veure Què és un Moviment... i Protagonisme) que en el MIJAC no només els animadors són els militants. Els principals militants del MIJAC són els propis infants, i la nostra tasca com a educadors consisteix en ajudar-los a créixer en la seva militància. El nin actua com a militant quan és el Protagonista d'una Acció que pretén Transformar-lo a ell i/o al seu entorn (veure apartat Etapes del grup).

Textos de recolzament:

1. “Cuando hacen falta los profetas: permanecer en la militancia”. J.L. Bolaños. Moviments cristians obrers de Catalunya (JOC, MIJAC, ACO, JOBAC, GOAC).
2. “El MIJAC, una oportunitat per actuar” (4ªPart)
3. Procés de Militància en els Infants (PMI)
4. “Convicciones 1989-1993”. Diòcesi de Mallorca.
5. “L'Animador que volem” (Manuals de Formació nº1, MIJAC C/B).

Textos d'Evangelí suggerits:

1. Mt 5, 13-17 (“vosaltres sou la sal de la terra...”)
2. Lc 5, 1-11 (“ho deixaren tot i anaren amb Ell...”)
3. Mc 16, 1-8 (“les dones van a ungir el cos de Jesús...”)

1. El compromís de pertànyer a un Moviment.

1.2. Opció pel Món Infantil.

Tot animador militant del MIJAC ha d'haver fet necessàriament una Opció pel Món Infantil, ja que aquest és l'àmbit d'actuació del MIJAC (veure Què és Moviment...). Això no vol dir (veure Militància) que l'animador del MIJAC *només* transformi o ajudi a transformar el món infantil, sinó que ha fet una opció preferencial cap a aquest àmbit. Aquesta Opció pel Món Infantil és una opció de present per a l'animador militant, però també és una opció de futur en tant a que potencia el creixement en la militància de l'infant (futur militant adult).

A l'Opció pel Món Infantil cal arribar-hi a través d'una anàlisi i una descoberta de la realitat que viuen els infants: com veu la societat als infants, com són tractats a tots els nivells (polític, social, familiar, escolar, etc...). Però també com veuen els infants la societat, la família, l'escola, etc...

Textos de recolzament:

1. "L'Animador que volem" (Manuals de Formació nº1, MIJAC C/B).
2. "Descoberta del món infantil" (Manuals de Formació nº6, MIJAC C/B).
3. Text: "El suicidio de un niño".
4. Declaració dels drets dels infants de Janus Korczak.

Textos d'Evangelí suggerits:

1. Mt 18, 1-11 ("si no vos feis com un infant no entrareu al Regne").
2. Mc 9, 33-37 ("qui acull un infant m'acull a mi")

2. Conviccions.

2.1. Protagonisme.

La primera de les Conviccions del Moviment és també, segurament, una de les més importants. És, juntament amb l'Acció Transformadora, el principi educatiu que diferencia el MIJAC d'altres moviments i grups d'educació en el temps lliure.

La convicció té el seu origen en el principi de la irrepetibilitat de cadascú: cada persona és única i irrepetible. Per això, totes les aportacions s'han de tenir en compte, perquè la persona que les formula (en aquest cas un infant) és el fruit d'un temperament i una experiència personal que no es donen en cap altre. És aquest fet el que ha de dur al creient a considerar plenament la dignitat de tota persona: Jesús no és un Déu només dels justos, ni dels rics, ni dels més bells,...; Jesús s'apropa tan a justos com a pecadors, a rics i pobres fins a la misèria, a sans i a malalts, etc.

Com es concreta el contingut d'aquesta primera convicció (document "Les conviccions del MIJAC de Catalunya i les Balears") a l'hora de la tasca concreta amb els infants? Potser l'exemple més clar és l'autoorganització, que es concreta d'una manera o una altra segons quin sigui el moment del procés de militància (veure el "PMI") del nin o el grup, i segons les possibilitats, edat i manera d'ésser de cadascú. En un primer moment es pot aconseguir que els infants siguin protagonistes participant activament i vivint com a pròpies les activitats i accions del grup, o decidint i organitzant les pròpies activitats. Més endavant el grup pot muntar una estructura pròpia (diferents responsabilitats, normes, etc...), fer la seva pròpia Programació (objectius, mitjans, etc...) fruit del procés ...-Acció-Revisió-Nova Acció-..., i també poden arribar a ser protagonistes dins la vida del barri, parròquia, etc... (Arrelament) mitjançant la programació i participació en activitats i accions (Acció Transformadora) de cara a l'exterior. Cal afegir que en tot moment l'animador del MIJAC ajudarà als infants a que creixin en el seu Protagonisme (al nivell en que es trobin) a tots els àmbits del seu viure quotidià (família, barri, escola, etc...), recolzant que en tot moment l'infant es senti protagonista d'allò que fa. Amb això es pretén formar a persones amb capacitat crítica, lliures i capaces de prendre decisions reflexionades. A més d'educar-los, la correcta vivència d'aquesta convicció proporciona als infants força moments de satisfacció, ja que el fet de tenir una responsabilitat o de que l'animador alabi una aportació d'ells fa que se sentin estimats i importants.

Textos de Recolzament:

1. Protagonisme, a "Iniciació. Etapa primera", Diòcesi de Vic (1988/89)
2. "El MIJAC, una oportunitat per actuar" (1ªPart)
3. Procés de Militància en els Infants (PMI)
4. "Convicciones 1989-1993". Diòcesi de Mallorca.
5. Narració "El suicidio de un niño"
6. Declaració dels drets dels infants de Janus Korczak.
7. Monogràfic sobre la convicció 1994/95. Diòcesi de Mallorca.

Textos bíblics suggerits:

1. Gn 1, 26-31 ("creació de l'home, dignitat de cada persona")
2. Mt 13, 4-46 ("paràbola del sembrador")

2. Conviccions.

2.2. Arrelament.

La convicció de l'arrelament fa referència a l'àmbit on els militants del MIJAC (nins i animadors) porten a terme les seves accions transformadores.

Jesús, en el seu temps, portà a terme la seva missió alliberadora en un espai relativament reduït, des de Galilea fins a Jerusalem, en llocs tots ells que pertanyen a l'actual Israel. Tanmateix, era la realitat que ell coneix i sobre la qual pot opinar. Jesús s'apropa als seus contemporanis des de l'experiència col·lectiva i amb paraules i exemples que tots ells coneixien i que poden entendre bé: la situació de dominació romana dels jueus, les antigues escriptures, les tradicions del poble d'Israel, la manera de fer i pensar dels caps del Temple, les corrents religioses més o menys radicals de l'època (zelotes, fariseus, esenis), els "racismes" propis del moment (envers dels samaritans per part de tots els jueus; o envers dels galileus per part dels de Jerusalem), etc... Difícilment un pot imaginar a Jesús, nascut a un poblet de Galilea, coneixedor d'aquella realitat concreta, predicant, curant i convertint dins la ciutat de Roma, és a dir: en una ciutat rica i opulenta en front de la realitat de Palestina, un poble vencedor envers d'un dominat, una gent de tradicions, déus i mites pagans, etc....

En la pràctica concreta del MIJAC d'avui, estar arrelats implica conèixer els llocs i les persones dels ambients que volem transformar. També el temps en que vivim (els nins d'avui no són com els de fa alguns anys, igual que aquells no eren com generacions anteriors). Per això, dins aquest sentit educatiu de l'acció transformadora, en el MIJAC aquesta haurà d'estar arrelada a una realitat concreta que:

1. Els nins coneguin bé i
2. S'hi trobin a dins formant-ne part.

D'aquesta manera s'acompleix que:

1. Els nins tenen elements de referència per a analitzar-la i
2. La realitat els interpel·la directament a ells per a veure quines coses poden fer per a ajudar.

Aquestes realitats poden ser: les actituds dels propis nins del MIJAC a dins del seu grup, el centre, l'escola, la família, el barri, els nins del barri veïnat que no tenen MIJAC ni llocs on passar el temps lliure, les realitats més precàries de la comarca on ens movem o, més en general, la realitat cultural, econòmica i social de Catalunya i les Balears. Els motius perquè no podem prescindir d'aquest arrelament per a educar en el MIJAC els trobareu molt ben recollits en el llibre "L'animador que volem". Per suposat, això no vol dir que el MIJAC no s'hagi de preocupar per les realitats més llunyanes, sinó que qualsevol descoberta-reflexió-acció ens ha d'interpel·lar personalment.

Textos de recolzament:

1. "L'Animador que volem" (Manuals de Formació nº1, MIJAC C/B).
2. "El MIJAC, una oportunitat per actuar"
3. "Convicciones 1989-1993". Diòcesi de Mallorca.

Textos d'Evangelí suggerits:

1. Lc 4, 16-30 ("Jesús és fill d'un poble concret")
2. Lc 11, 37-54 ("Jesús coneix les costums del seu món")
3. Filp 2, 6-11 ("el fill de Déu es va fer un més de noltros")

2. Conviccions.

2.3. Acció Transformadora.

Juntament amb el Protagonisme de l'infant (veure Protagonisme en aquest mateix treball), l'Acció Transformadora, tercera convicció del MIJAC, és la característica que millor diferencia el MIJAC d'altres grups d'educació infantil.

La convicció té segurament el seu origen en l'Acció Transformadora de la JOC (i de tot moviment especialitzat), la qual a la vegada es basa en l'Acció Transformadora de Jesús. Jesús és el model de militant, de persona crítica, que es situa davant la realitat del seu lloc i el seu temps (arrelament) amb una actitud diferent. Jesús analitza totes aquelles actituds negatives que imperen en la societat jueva del segle 1 (fariseisme, zelotisme, excés fanàtic en l'acompliment de la Llei per davant de l'ajut als necessitats, rebuig dels "elegits" cap a les altres races, etc...) i hi actua per a transformar-les. I així no ho fa des de la violència, sinó des de el pacifisme, el diàleg, l'amor al proïsme, l'atenció als necessitats, etc...

Al MIJAC, com a Moviment (veure apartat Moviment) seguidor de Crist, l'objectiu principal és el de transformar la realitat cap a un món millor (reflex del Regne) a partir de l'anàlisi prèvia i l'Acció. I són els infants, com a militants del Moviment, els que realitzen aquesta Acció. A més, aquesta acció és educativa per als infants, perquè els ajuda a ésser persones lliures, crítiques i amb esperit de justícia. Així com un es va transformant, això li facilita poder transformar la realitat que l'envolta, i aquesta transformació de l'entorn, alhora, ens segueix transformant a noltros mateixos. El procés pel qual se porta a terme l'Acció Transformadora és el d'anàlisi de la realitat-judici crític-acció-revisió, és a dir, la Revisió de Vida (veure apartat Revisió de Vida amb Infants). L'anàlisi de la realitat es porta a terme sempre des del criteri de Jesucrist, que ens impulsa a transformar-la en un sentit determinat. A la pràctica, aquesta Acció Transformadora es pot basar en fets molt senzills, com l'anàlisi de les actituds dels propis nins dins el grup que condueix a compromisos personals; o bé en accions de cara a millorar la situació de persones dins el barri o l'escola; etc... L'audiovisual "Els Xirois: una colla del MIJAC" porta una bona sèrie d'exemples pràctics d'accions transformadores, des de les més senzilles (de caràcter intern de grup) a les més àmplies (de cara a l'exterior). Actualment els infants del MIJAC estan coordinats a nivell catalano-balear per a la realització d'una "macro-acció transformadora": la Campanya.

Textos de recolzament:

1. "Els Xirois, una colla del MIJAC" (a "El MIJAC, una oportunitat per a actuar" / també hi ha una versió AUDIOVISUAL).
2. "El MIJAC, una oportunitat per actuar" (2ªPart)
3. Procés de Militància en els Infants (PMI)
4. "Convicciones 1989-1993". Diòcesi de Mallorca.
5. Document d'iniciació d'animadors (el "DOC").

Textos d'Evangelí suggerits:

1. Lc 10, 25-37 ("el bon samarità")
2. Mc 1, 21-39 ("Jesús actua a la sinagoga, al carrer, a la família")
3. Mt 10, 1-40 ("Jesús envia els dotze a actuar")

2. Conviccions.

2.4. Opció Educativa.

Sovint hem sentit a dir als nous animadors del MIJAC, després de portar un temps dins el grup, que el que més els ha cridat l'atenció del MIJAC és que no només pretén entretenir als nins, sinó que també intentem educar-los. Hom pensa que tot col·lectiu de treball amb infants té com a objectiu la seva educació. Per què doncs crida l'atenció el sentit educatiu del MIJAC? Segurament, per l'explicitat del seu mètode educatiu.

L'Opció Educativa del MIJAC és reflex directe de l'Opció Educativa de Jesús. Jesús ensenya des de la realitat que coneix (està Arrelat), mitjançant la paraula però també, i sobre tot, mitjançant l'Acció. Jesús es situa davant la vida d'una manera diferent, *actuant* d'una manera que no és la comú - sovint és fins i tot contrària- entre els mestres de la llei. Jesús cura en dissabte, critica el fariseisme, parla en nom de Déu, anuncia el Regne i l'Home Nou, sofreix voluntàriament el martiri i la mort en la creu. Aquestes Accions de Jesús interpel·len als seus deixebles, i van sempre acompanyades de la reflexió: engresquen als deixebles a actuar com ell, i és per això que són educatives, perquè els ajuden a créixer en la fe i com a persones.

Com eduquem al MIJAC? Al MIJAC eduquem (i ens eduquem) mitjançant la dinàmica descoberta-reflexió-Acció Transformadora. El MIJAC parteix del concepte educatiu segons el qual prendre consciència de les situacions que vivim, analitzar-les a la llum de l'Evangeli i transformar-les mitjançant el nostre compromís i Acció, ens ajuda a transformar-nos a nosaltres mateixos. I també que, com defineix Phil Bosmans, "educar significa transmetre el millor d'un mateix i fer veritat en la pròpia vida allò que es vol ensenyar als altres": cal, per tant, perquè la nostra tasca com a Animadors sigui veritablement educativa, que cadascun de nosaltres hagi assumit plenament el seu Protagonisme, el seu sentit solidari, l'Arrelament, la Militància i el saber escoltar. Cal recordar també que no només es tracta de transmetre: l'infant ja és en si mateix una persona de fet, amb uns valors. Es tracta d'accentuar-los i polir-los oferint-lis un model. Els valors que el MIJAC pretén educar són els de l'Evangeli, i s'ha de tenir en compte l'etapa en que es troba el grup per a fer més incidència en uns o altres valors (veure Etapes del Grup). Aquests valors, estructurats per etapes dels grups, els trobareu ben definits i exemplificats a gairebé tots els textos de recolzament.

Textos de recolzament:

1. Procés de Militància en els Infants (PMI).
2. "Convicciones 1989-1993". Diòcesi de Mallorca.
3. "El MIJAC, una oportunitat per actuar" (2ªPart, punts II i III; i 3ªPart, punt II)
4. "Evangeli i home d'avui" J. Gil i Ribas, pàgines 23-31. Ed. Claret.
5. Document d'iniciació d'animadors (el "DOC").
6. "El joc com a element educatiu" MIJAC So n'Espanyolet, Diòcesi de Mallorca, 1996.

Textos d'Evangeli suggerits:

1. Lc 39-52 ("Jesús creixia en enteniment")
2. Lc 10, 25-37 ("el bon samarità, Jesús interpel·la")

2. Conviccions.

2.5. Opció Evangelitzadora.

La cinquena convicció del MIJAC ens recorda que, com a Moviment especialitzat d'Acció Catòlica, formem part de l'Església i compartim la seva missió d'anunciar la Bona Nova.

Tanmateix, el model educatiu del MIJAC tendeix a cercar la felicitat de les persones. A aquesta felicitat s'hi arriba seguint el model de Jesús i a partir del trobar Jesús en els altres. A mesura que ens anem acostant a la felicitat, anem evangelitzant. Jesús ens assegura que si estam treballant pels altres estam treballant per a ell, i que aquest és el camí per a trobar la felicitat.

L'evangelització del medi infantil és una tasca que correspon als propis infants que pertanyen al MIJAC, i que aquests han de rebre el suport dels animadors per a poder realitzar aquesta tasca. Però, com evangelitzen els infants als altres infants del seu medi? El MIJAC evangelitza mitjançant l'Acció i el Testimoni de construcció del Regne de Déu. Els infants evangelitzen des del moment que les seves actituds i valors, així com la seva relació personal amb Jesús, se van transformant i apropant-se cada cop més a la proposta de Jesús. És proposant als amics/amigues de "fer grup" amb ells, convidant-los a festes i trobades, o involucrant-los en accions de cara als demés com la Campanya, que els infants del MIJAC esdevenen evangelitzadors en el seu medi. També, el MIJAC és un Moviment evangelitzador perquè en ell els infants s'esforcen per a viure i estendre els valors del Regne de Déu. Aquests valors són els mateixos en que el MIJAC pretén educar (veure Opció Educativa): solidaritat, senzillesa, amor, entrega, esforç, respecte, etc

Textos de recolzament:

1. L'originalitat del MIJAC. Comissió Diocesana MIJAC Barcelona.
2. "Els Xirois, una colla del MIJAC" (a "El MIJAC, una oportunitat per a actuar" / també hi ha una versió AUDIOVISUAL).
3. Procés de Militància en els Infants (PMI).
4. "El MIJAC, una oportunitat per actuar" (2ªPart, punt IV; i 3ªPart, punt II)
5. "Evangeli i home d'avui" J. Gil i Ribas, pàgina 31. Ed. Claret.
6. "Document de Consiliaris" MIJAC.

Textos d'Evangeli suggerits:

1. Lc 24, 13-53 ("els deixebles d'Emaús")

2. Conviccions.

2.6. Opció pels pobres.

El MIJAC fa una opció preferent per aquelles realitats d'infants més necessitades, seguint les directrius de l'Evangeli. Per això, es vol dirigir preferentment als nins i nines amb menys possibilitats educatives dels diversos ambients.

Jesús elogià la pobresa (feliços els pobres, els dèbils, els que sofreixen perquè d'ells és el Regne) i anuncià als pobres la Bona Nova, al temps que deia que “és més fàcil que un camell passi per l'ull d'una agulla que no que un ric entri en el Regne”. Demana als seus seguidors que ho deixin tot per seguir-lo. És a dir, una actitud despresa que els faci estar atents als que passen necessitat i posar l'esperança en Déu i no en les coses materials.

A la pràctica concreta del MIJAC d'avui significa que hem de tenir present la preferència pels infants d'ambients marginats, però sense excloure ningú. Convé ressaltar que la pobresa pot ser no només de tipus material. Gairebé tothom té algun tipus de pobresa: carència de recursos econòmics, falta d'amics, falta d'estimació, d'autoestima, defectes de caràcter, manca d'un model educatiu coherent, etc... El MIJAC tracta d'identificar en cada al.lot quina és la seva pobresa, i treballar-la per tal d'ajudar als nins a créixer i educar-se seves mancances. Aquesta actitud requereix que l'animador estigui atent i porti un seguiment seriós de cada infant (veure Quadern de seguiment).

Textos de recolzament:

1. “Convicciones 1989-1993”. Diòcesi de Mallorca.
2. “Evangeli i home d'avui” J. Gil i Ribas, pàgines 18-22. Ed. Claret.
3. Document d'iniciació d'animadors (el “DOC”).

Textos d'Evangeli suggerits:

1. Lc 18, 9-14 (“el pobre és el que té necessitats”)
2. Lc 6, 20 (“feliços els pobres, perquè el Regne de Déu és per a ells”)
3. Mc 6, 34 (“incompatibilitat de Déu i els diners”)

2. Conviccions.

2.7. L'Animador: Amic i Testimoni.

El primer que crida l'atenció d'aquesta convicció potser és el fet que parlem d'Animador i no de Monitor. Aquest fet ja ens està marcant el sentit de l'Animador Amic: l'animador del MIJAC no és un Monitor que dirigeix les activitats dels infants, sinó un Amic més gran (però sense perdre mai la seva referència com a adult i educador) que **anima** als nins a dur a terme les seves activitats i accions, a analitzar la realitat que els envolta i a actuar per a transformar-la. És a dir, a viure la seva militància. I és un Testimoni perquè també ell/a va creixent en la militància que vol transmetre als infants a partir precisament del que els infants, animadors i Jesús li transmeten a ell: l'animador del MIJAC és una persona compromesa que ha fet una Opció pel Món Infantil, i que viu la seva militància en tots els àmbits de la seva vida, essent un **exemple engrescador** per als infants.

L'origen de la convicció el trobem en la manera en que Jesús evangelitza. Jesús és un Amic dels seus deixebles, perquè s'acosta a ells des de la confiança i viu amb ells, compartint tots els seus problemes i inquietuds. Amic a l'Evangeli és aquell que viu per als altres. El grau màxim de l'Amistat i l'Amor Jesús l'assolí així mateix en la creu, morint per tots nosaltres, pels seus Amics. La mort en la creu és també la culminació d'una vida de Testimoni: Jesús fou un Testimoni per a tots perquè es situà davant la vida amb una postura crítica. Jesús denuncià públicament totes les falsedats de les creences de l'època, i en especial als fariseus. L'animador del MIJAC ha d'ésser, per tant, un poc com Jesús: un Amic que acompanya als infants en tota l'extensió de la paraula, i un Testimoni de persona crítica i militant. Aquestes característiques són pròpies, en realitat, de tots els militants de qualsevol Moviment especialitzat a part del MIJAC (veure apartats Moviment i Altres moviments d'aquest treball), ja que aquests Moviments estan plenament dins l'àmbit en que treballen, compartint problemes, alegries i necessitats amb totes les persones d'aquell àmbit (són amics, en aquest sentit) i els seus militants analitzen activament aquest àmbit i lluiten per transformar-lo segons el model de Crist, essent d'aquesta manera testimonis militants.

En la pràctica diària amb els infants això es concreta de diverses maneres. Per una part, per a poder ser un vertader Testimoni, l'Animador del MIJAC ha d'ésser vertaderament militant (veure Militància a aquest mateix treball). Tenguem en compte que som un exemple, gairebé un mirall, per als infants. Tenim, doncs, la responsabilitat de que allò que vegin en cadascun de nosaltres sigui positiu: no podem exigir als nins allò que nosaltres no fem. Nombrosos exemples de moments en que l'animador és Testimoni davant els nins quotidianament als centres els podeu trobar al text "Tema de fons: Testimoni dels animadors davant els infants" (Reguitzell, en premsa).

Per altra banda l'Amistat de l'Animador amb tots i cadascun dels nins ha d'ésser real: l'animador ha de conèixer-los a tots personalment, s'ha d'interessar pel que els passa dins i fora del MIJAC, ha de superar les diferències de simpaties que pugui sentir cap als diferents nins, etc... Per a ser Amic, l'Animador ha d'estar convençut de que l'infant no és només un "projecte" de persona que necessita ésser "adiestrada", sinó una persona ja des d'ara amb els seus valors i amb capacitat crítica i de raciocini.

Textos de recolzament:

1. “L’Animador que volem” (Manuals de Formació nº1, MIJAC C/B).
2. Text “Tema de fons: Testimoni dels animadors davant els infants” (Reguitzell, en premsa).
3. “El MIJAC, una oportunitat per actuar”
4. “Convicciones 1989-1993”. Diòcesi de Mallorca.
5. Amic i Testimoni, a “Iniciació. Etapa primera”, Diòcesi de Vic (1988/89)
6. Document d’iniciació d’animadors (el “DOC”).

Textos d’Evangeli suggerits:

1. Jn 4, 1-40 (“fe dels samaritans, Jesús s’apropa com a amic”)
2. Lc 22, 1-56 (“Jesús dóna la vida pels homes”)

3. Etapes del grup - Procés de Militància dels Infants.

Al igual que els animadors passen per una sèrie d'etapes per a arribar a assolir la seva militància (veure Militància), també els grups d'infants evolucionen des de que s'inicien al MIJAC. Iniciar un grup al Moviment és aconseguir que els nins i nines es transformin i transformin la seva realitat (facin coses pels altres) al mateix temps que s'ho passen bé. Aquest procés que és, en realitat, el procés educatiu (veure Opció Educativa) dels nins al MIJAC, comporta una sèrie d'etapes que l'animador ha d'estar atent per a saber-les identificar i ajustar el seu paper en funció de l'etapa en que es troba el seu grup.

Així, al començament d'un grup normalment els nins no es coneixen. És l'etapa en que el grup se forma. Cal fer activitats per a potenciar que els nins s'ho passin bé i se coneguin (excursions, jocs, teatre...). També, però, es bo que els nins s'acostumin a programar mínimament les activitats amb un objectiu (per exemple, fer una excursió tots plegats amb l'objectiu de conèixer-se i fer-se amics, perquè els nins han constatat que dins el grup hi ha subgrups). També cal que comencin a revisar en aquesta etapa: com ha anat?, què hem aconseguit?, etc... Durant aquesta etapa els nins solen tenir poca iniciativa. El paper de l'animador ha de ser el de potenciar-la i, sobre tot, preocupar-se de que els nins participin en totes les activitats i les visquin com a pròpies, per a fomentar el seu protagonisme (veure Protagonisme).

A mesura que el grup se consolida comencen a aparèixer noves qüestions importants: la necessitat d'organitzar-se bé, de fer les coses entre tots, repartir-se tasques i responsabilitats, etc... És un moment bo per a començar a aprofundir més en les revisions, conèixer més l'Evangeli, ajudar als infants a descobrir els valors de la seva vida. Quan tot això es va consolidant poc a poc el grup ja està capacitat per a obrir-se de cara a l'exterior, començar a analitzar críticament la realitat (veure RdV amb infants) a la llum de l'Evangeli i actuar per a transformar-la (veure Acció Transformadora i Campanya). En aquesta etapa els nins consoliden el seu sentit crític, compromís, solidaritat, etc... És a dir, la seva militància (veure Militància).

Textos de recolzament:

1. Procés de Militància en els Infants (PMI).
2. "Els Xirois, una colla del MIJAC" (a "El MIJAC, una oportunitat per a actuar" / també hi ha una versió AUDIOVISUAL).
3. "El MIJAC, una oportunitat per actuar" (3ªPart, punt II)
4. "Convicciones 1989-1993". Diòcesi de Mallorca.

BLOC 3: METODOLOGIA PRÒPIA DEL MIJAC

1. Programació.

No cal insistir massa en què és una programació o com se fa: gairebé tots els col·lectius, del caire que siguin, fan les seves programacions anuals o trimestrals, etc... Es tracta de tenir una certa previsió i calendarització del que es farà, de cara a haver d'improvisar el menys possible. El que es pretén aquí és senzillament destacar algunes característiques que són pròpies d'una programació al MIJAC.

1. Per una banda, en el MIJAC no es tracta tan sols de programar les activitats: tal dia anirem d'excursió, tal dia farem un taller, ... En el MIJAC programarem objectius que es corresponen amb les actituds que es volen canviar, i les accions que es volen dur a terme per a canviar-les dins un cert temps. Aquestes actituds les haurem constatat prèviament en Revisió (veure RdV amb Infants). Per exemple, hem constatat que el grup es un garigall on ningú escolta ningú, doncs programem que el següent trimestre el dedicarem a transformar aquesta situació.

2. Per tant, les activitats que es programin no sorgiran de la imaginació o de les ganes de fer una cosa o una altra, sinó que respondran a objectius determinats. En l'exemple anterior ens haurem proposat com a objectiu el que els integrants del grup s'escoltin, respectin les opinions de cadascú, parlin d'un en un, etc... Doncs les activitats que es programin hauran de servir com a mitjans per a assolir aquest objectiu. Servirien, per exemple: jocs d'atenció, preparar entre tots una acampada de manera que si no s'escolten no s'arriba a preparar i no es pot fer, proposar i votar una norma per a demanar torn de paraula, etc...

3. Recordem que l'objectiu principal del MIJAC és que el nin sigui capaç d'analitzar críticament la realitat en que viu i actuar-hi per a transformar-la. La manera que té el MIJAC de portar a terme això de manera coordinada a nivell catalano-balear és la Campanya. Per tant, la Campanya ha d'ésser sempre el marc sobre el qual es programen totes les accions i activitats i no, com sovint es creu, quelcom que hem d'aconseguir "insertar" dins la programació del centre de manera que "se puguin compaginar les dues coses".

4. Per altra part, els vertaders militants del MIJAC són els propis infants. Ells són els Protagonistes de la seva Acció. És convenient, doncs, que la programació no sigui feta pels animadors de cara als infants, sinó que ells hi participin activament d'acord amb la realitat concreta, les seves possibilitats i l'etapa (veure el llibre Procés de la Militància dels Infants) en que es troba el grup. Així, en un primer moment, el grup hauria d'ésser capaç de preparar, posant-se tots d'acord, les activitats que els fa ganes fer. Així com el grup avança en el Protagonisme i en la Militància començarà a programar-se les Accions Transformadores que volen portar a terme. En les etapes finals del procés es pretén que el grup sigui capaç de programar-se els seus propis objectius, actituds a canviar, accions, etc...

5. Cal no pensar que només és el nin el que ha d'anar educant-se transformant i que, per tant, només s'han de programar objectius de cara a ells. També els animadors, com a militants que som, hem d'ésser capaços d'analitzar les nostres actituds i proposar-nos de canviar les que no siguin adequades. També hem d'estar alerta a mantenir la nostra formació permanent. Per tant, una programació de MIJAC tindrà també objectius de cara als animadors. Si cal, també es poden afegir objectius de cara al barri, a la parròquia, als pares dels infants, etc...

Així, una programació d'un grup o centre del MIJAC consta -al menys- de dos blocs:

1. Objectius dels grups: on els nins hi participen activament, proposant-se els seus propis objectius com a grup.

2. Objectius dels animadors: on els animadors es marquen les metes a assolir, les pròpies actituds a superar, etc..

Cadascun d'aquests dos blocs té - implícitament o explícita -:

1. Un Objectiu de fons (marc), compartit per tot el MIJAC a nivell catalano-balear, que és el que ens proposa la Campanya.

2. Objectius damunt les Prioritats catalano-balears escollides per l'Assemblea General (veure Organigrama estructural).

3. Uns Objectius concrets (anuals, trimestrals, o el que sigui) de cada diòcesi, centre, grup, etc...

4. Uns Mitjans determinats per a portar a terme els Objectius marcats.

5. Per a poder-ho portar a terme cal dur a terme unes Activitats concretes més o menys calendaritzades.

6. A més, els objectius s'han de revisar periòdicament per tal de veure en quina mesura es van assolint, canviar els mitjans, plantejar nous objectius, etc...

Textos de recolzament:

1. "Els Xirois, una colla del MIJAC" (a "El MIJAC, una oportunitat per a actuar" / també hi ha una versió AUDIOVISUAL).

2. Procés de Militància en els Infants (PMI)

3. "El MIJAC, una oportunitat per actuar" (2ªPart)

2. Quadern de seguiment.

El quadern de seguiment, també anomenat quadern de vida o quadern de l'animador, és un eina important de treball al MIJAC. Potser és l'eina més indicada per a fer el seguiment del Protagonisme dels infants i el seu procés Educatiu. Però també ens facilita el nostre paper d'Animador Amic.

El quadern consisteix en un lloc on anar anotant tot allò que veiem en la vida de cada dia amb el grup d'infants: situacions, actituds, frases que ens criden l'atenció, També és el lloc on anotar objectius que ens marquem damunt nins concrets i els mitjans que ens proposem utilitzar per a assolir-los. Així, per exemple, al llarg d'una sèrie de trobades amb els infants, l'animador pot haver anotat fets viscuts i constatar que se repeteix sempre que "Un nin està sempre callat i no aporta res a les discussions del grup". Potser constatem que això és així perquè és un noi molt tímid i amb un cert complex d'inferioritat, o perquè està poc integrat amb els altres infants del grup. Un objectiu per a ajudar-lo a avançar podria ésser "Aconseguir que sigui capaç d'expressar públicament les seves opinions i defensar-les". I mitjans: "donar-li una responsabilitat", "demanar-li expressament la seva opinió de tant en tant", "apreciar i fer que els demés nins apreciïn i li destaquin les seves aportacions positives", etc... Tot això ho anotaríem al Quadern de Seguiment. Al cap del temps, tenir tot això anotat ens permetrà de revisar el procés que ha anat fent el nin, l'efectivitat de la nostra tasca educadora, i rectificar els mitjans i objectius així com es van superant o bé si es veu que no funcionen.

Per tant, portar d'una manera seriosa el Quadern ens ajudarà a desenvolupar i a valorar el seu procés educatiu dels Infants i del Grup. Naturalment, és gairebé impossible recordar de memòria tota la riquesa de matisos que podem recordar si tenim els fets anotats en un quadern, màxim si tenim en compte que no es tracta d'un sol nin, sinó que són molts els infants que acompanyem i animem en el seu procés. És per això que el Quadern també ens ajuda en el nostre paper d'Animador Amic de tots i cadascun dels infants, ja que ens obliga a fixar-nos més en cadascun i ens permet de conèixer-los més aviat. Més encara, en un grup on hi ha dos o més animadors, compartir el quadern enriqueix les reunions i les programacions. El Quadern també ens permet valorar i comentar amb els nins el seu propi procés.

Un document on s'expliquen excel·lentment maneres, actituds i coses a tenir en compte per a la realització del Quadern és el primer de la bibliografia de recolzament.

Textos de Recolzament:

1. Prado de Catalunya. Evangeli i Vida 105. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994.
2. Eines de formació. Ideari dels Moviments Infants i Juvenils d'Acció Catòlica de Catalunya i les Balears per a la formació de militants. CCME, Lleida, 1993.
3. "I tan pobres com som..." Oriol Xirinachs. Ed. Claret.

3. Projecte Educatiu.

El Projecte Educatiu reflecteix la finalitat que persegueix cada centre. És la concreció dels continguts del Moviment dins una realitat determinada. El Projecte Educatiu ha de definir:

1. Característiques socials, culturals, històriques i econòmiques del barri o poble on es troba el centre.

2. La situació familiar, econòmica, etc... dels infants del centre. És important conèixer si els pares estan separats, o en atur, o si els nins viuen amb un altre familiar, o en una llar, etc... perquè són característiques que marcaran decisivament la manera d'ésser dels infants.

3. El model de persona i de societat del que partim i aquell al qual volem arribar.

4. Els valors concrets que es volen educar i la referència evangèlica.

5. L'estil educatiu i la metodologia per la que s'opta.

6. A partir de tot l'anterior, uns objectius generals i uns objectius específics per al centre en funció de les necessitats concretes que s'han constatat.

Textos de recolzament:

1. "El projecte educatiu als centres de MIJAC" (Manuals de Formació nº3, MIJAC C/B).

2. Document: "Què és un Projecte Educatiu?"

3. Projectes Educatius dels diferents centres.

4. Document d'iniciació d'animadors (el "DOC").

4. Campanya.

Una campanya és una acció dins un àmbit concret per a transformar una situació. Actualment, dins el MIJAC, la Campanya és l'eina principal de l'Acció Transformadora i la Opció Educativa.

Dins el MIJAC la Campanya és un procés, i un procés educatiu. Els canals de coordinació de la Campanya són els que atenyen als propis infants, és a dir, les coordinadores i l'equip Cajim (veure Organigrama Estructural). Tots els nins de cadascun dels grups del MIJAC aporten la seva opinió al llarg de totes les passes de la Campanya, la qual es canalitza a través de les coordinadores diocesanes cap a l'Equip Cajim.

La Campanya, que té una durada de dos anys, es pot considerar com a un gran procés col·lectiu de Revisió de Vida. Primerament s'analitzen diverses realitats de l'àmbit catalano-balear (Veure). Els centres i les coordinadores diocesanes analitzen les diverses realitats proposades, i les jutgen a partir de criteris evangèlics (Jutjar). Totes aquestes passes se van compartint a nivell catalano-balear a través de les reunions de l'equip Cajim. Finalment es decideix l'àmbit d'actuació en funció de les necessitats o sensibilitats del moment, i es llença una "macro-acció transformadora" emparada en un lema (Actuar). D'aquesta decisió hi participen tots els nins coordinadors a l'Assemblea de Nins. Sota aquest lema els diferents grups de MIJAC organitzen una o més Accions (un altre cop amb les passes de Veure-Jutjar-Actuar-Revisar-Celebrar) destinades a transformar algun fet de la seva realitat. El lema catalano-balear, per tant, s'adapta a les necessitats i realitats de cada centre concret, de manera que no resulta una imposició o un afegit, sinó que és el nucli de tota la dinàmica del centre durant dos anys (veure Programació). D'aquesta manera la Campanya suposa l'eina principal de l'Opció Educativa del Moviment perquè:

1. Tots els nins del MIJAC hi participen activament des de les fases de preparació fins a les d'elecció del lema i actuació posterior (Protagonisme).
2. La coordinació catalano-balear els permet de prendre consciència de col·lectiu organitzat (Moviment).
3. La Campanya els suggereix la possibilitat d'actuar de cara als demés (Militància, Acció Transformadora), partint d'una anàlisi crítica de la realitat (Revisió de Vida) amb criteris de l'Evangeli (Opció Evangelitzadora).
4. Els lemes són prou amplis com perquè cada centre els pugui adaptar a la seva realitat concreta i viure'ls com a quelcom molt proper (Arrelament, Opció pels pobres).

Textos de recolzament:

1. Document d'iniciació d'animadors (el "DOC").
2. "Els Xirois, una colla del MIJAC", a "El MIJAC, una oportunitat per a actuar"
3. Eines de formació. Ideari dels Moviments Infants i Juvenils d'Acció Catòlica de Catalunya i les Balears per a la formació de militants. CCME, Lleida, 1993.

5. Revisió de Vida amb els Infants.

La RdV és l'instrument de reflexió per excel·lència de tots els moviments especialitzats. El MIJAC, com a tal, fa ús de la RdV, però amb una peculiaritat: els militants del MIJAC no són només els animadors, sinó també els infants. Això implica que els infants han d'ésser capaços de revisar, mitjançant dinàmiques, jocs, etc... A més a més, el fil conductor de la RdV amb infants al MIJAC ha d'ésser la dinàmica Acció-Reflexió-Acció. A partir de la realització d'una activitat o acció en el centre l'animador ha d'engrescar als infants a que expressin com han viscut aquell fet: què els va parèixer, quines coses en destacarien, quines coses no sortiren bé, quines actituds visqueren entre els companys, etc.... (VEURE de la RdV). Aquesta passa és educativa perquè permet als infants no fer les coses perquè si i un cop acabades oblidar-les ràpidament. D'aquesta manera el nin ha de reviure-les i avaluar-les. La segona passa del procés és el JUTJAR a la llum de l'Evangeli. Cal que els infants comparin aquelles actituds que han detectat amb les que Jesús proposa. Aquesta passa també és educativa perquè els ajuda a créixer i desenvolupar el sentit crític, a saber destriar les actituds positives de les que els impedeixen avançar. Finalment, aquest procés d'anàlisi els ha de conduir a proposar una nova acció (ACTUAR) encaminada a millorar les actituds o problemes jutjats com a negatius durant el procés anterior. La revisió d'aquesta nova acció un cop acabada ens durà un altre cop a l'inici del procés de RdV. Cal no oblidar, en algun moment del procés, generalment al final d'una acció, la passa de CELEBRAR: rellegir alguns textos d'evangeli, o cantar una cançó tots plegats, o fer una petita festa per a celebrar l'èxit de l'acció, etc... Cal recordar que l'Acció Transformadora, i la Campanya, segueixen les passes de la RdV. La RdV s'ha d'arribar a assolir com quelcom quotidià, gairebé instintiu, que els militants (nins i animadors) apliquem per tot arreu de la nostra vida.

Exemples de mètodes de revisió de vida amb infants - així com una acurada definició de les passes i moments de la RdV- en trobareu molts i molt bons al llibret "Revisió de vida amb infants (Materials de Formació^o5, MIJAC C/B).

Textos de recolzament:

1. "Revisió de vida amb infants (Materials de Formació^o5, MIJAC C/B).
2. "Els Xirois, una colla del MIJAC" (a "El MIJAC, una oportunitat per a actuar" / també hi ha una versió AUDIOVISUAL).

6. Estudis d'Evangelí.

El MIJAC, com a moviment especialitzat, és un moviment que parteix de la vida dels seus militants (infants i animadors). Allò que la nostra vida té en comú, en tant som un Moviment d'Acció Catòlica, és anar fent camí amb Jesucrist. L'Acció Transformadora, eix del MIJAC, té com a objectiu educar mentre que anem construint poc a poc el Regne de Déu. Aquesta tasca sovint no és "visible": cal, per tant, que ens ajudem uns als altres a anar tastant aquest Regne, mitjançant la pregària en comunitat. No només el Regne es va construint. També les persones, com diu L'Ideari del Consell Català de Moviments Especialitzats, són éssers en desenvolupament. Cal, per tant, que celebrem també aquest "creixement en Crist". Cal tenir en compte, a més, que per a transmetre la importància de la celebració als infants l'animador l'ha d'haver assumida plenament.

A l'hora de formar-nos com a militants del MIJAC, treballar la celebració de la fe i la pregària ens suposa aprofundir en les tècniques adequades per a celebrar amb els infants, tenint en compte sempre que les celebracions amb ells han de partir de la pròpia vida, tenint l'Evangelí com a referència: s'ha d'arribar a l'Evangelí a través de la vida i no a la vida a partir de l'Evangelí. Això suposa un esforç de formació permanent, car és més senzill agafar un text de l'Evangelí i comentar-lo amb els nens que no pas saber fer referències evangèliques adients així com se va revisant la pròpia vida del grup. I amb això consisteix precisament un Estudi d'Evangelí: es tracta de partir d'un fet viscut, d'una acció realitzada pel grup, d'un conflicte entre els nins, etc... i analitzar-lo. L'element referencial per a aquest anàlisi serà un text adequat de l'Evangelí (cal, per tant, que l'animador llegeixi assíduament l'Evangelí, per tal de tenir capacitat de seleccionar els textos més adients a cada situació). El text ens suggerirà unes preguntes sobre nosaltres, la nostra manera d'actuar i com actuaria Jesús de trobar-se en la nostra situació.

Finalment, és important destacar que l'estudi d'Evangelí amb els infants ha d'ésser quelcom dinàmic per a engrescar-los: val utilitzar qualsevol de les tècniques ja esmentades per a la Revisió de Vida amb infants.

Textos de recolzament:

1. Eines de formació. Ideari dels Moviments Infantils i Juvenils d'Acció Catòlica de Catalunya i les Balears per a la formació de militants. CCME, Lleida, 1993.
2. Aplicació al MIJAC del Pla diocesà de prioritats per a l'Apostolat seglar. MIJAC de Barcelona 1997/98.
3. El "full blau" de Barcelona.
4. "Revisió de vida amb infants (Materials de Formació nº5, MIJAC C/B).
5. "El MIJAC, una oportunitat per actuar" (3ªPart, punt II; i 4ªPart, punt III)
6. "Evangelí i home d'avui" J. Gil i Ribas. Ed. Claret.

Aquest document ha estat realitzat pels membres de l'Equip Diocesà d'Iniciació-Formació de la Diòcesi de Mallorca, que s'han encarregat de la Iniciació dels sis centres durant els cursos 1996/97 i 1997/98 :

Tolo Adrover (Pont d'Inca i Pla de na Tesa curs 96/97)

Xisca Cortés (Sóller)

Jaume Flexas (so n'Espanyolet, Sóller curs 96/97, Son Roca, Pont d'Inca i Pla de na Tesa curs 97/98, Responsable Diocesà d'I-F)

Toni Mateu (So n'Espanyolet, Sóller curs 96/97, Consiliari Diocesà)

José Luis Pastor (Son Roca, so n'Espanyolet i Pla de na Tesa curs 97/98, Responsable Diocesà)

José Luis Ripoll (Son Roca curs 96/97, Coordinador Diocesà)

Beni Salvà (Pont d'Inca i Pla de na Tesa curs 97/98)

Toni Sampol (Verge de Lluc)